

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 14. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Önálló magyar vonal a MOGYE-n

Elfogadta a kormány azt a határozatot, amely egy új kart hoz létre a magyar és angol tannyelvű szakok számára a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE) – jelentette be Cătălin Baba oktatási miniszter. A március 13-án közvitára bocsátott kormányhatározat-tervezet szerint a MOGYE meglévő három kara mellett egy negyedik alakul, amely az intézményben zajló magyar nyelvű orvos-, gyógyszerész- és nővérképzést, az angol nyelvű orvostképzést, valamint a román és magyar nyelvű bábaképzést foglalja magában. Leonard Azamfirei, a MOGYE ideiglenes rektora a határozat elfogadása után úgy nyilatkozott, fogalma sincs, ki fogja majd gyakorlatba ültetni az új kormányhatározatot, mivel a minisztérium nem ismeri el az intézmény vezetését. „Egyértelmű, hogy a rendelkezés végrehajtása adminisztratív akadályokba ütközik. Április 2-án ülésezik a szenátus vezetősége, melynek keretében minden bizonnyal tárgyalunk majd arról is, hogyan alkalmazzuk a határozatot” – nyilatkozta Azamfirei. Victor Ponta, az ellenzéki Szociálliberális Unió (USL) társelnöke a kormányülés után azonnal jelezte: tartja magát korábbi ígéretéhez, és bizalmatlansági indítványt nyújt be a parlamentben a kormány ellen, amelynek „gyenge vezetője kapitulált az RMDSZ előtt”. Az orvosi és gyógyszerészeti egyetem szakszervezete is bejelentette: bepereli az oktatási minisztériumot, mivel az szerintük megszegte a közigazgatásbeli döntési átláthatóság törvényének előírásait. A Szociáldemokrata Párt (PSD) Maros megyei szervezete egyenesen Dorin Florea marosvásárhelyi polgármester lemondását követelte: Cornel Brișcaru főtitkár szerint a demokrata-liberális színekben mandátumot nyert előljáró „politikai és adminisztrációs kudarcot vallott”. Hosszú viták eredménye, hogy az anyanyelvű oktatás és utánpótlásképzés számára sikerült megfelelő feltételeket biztosítani a MOGYE-n – nyilatkozta a kormányülést követően Markó Béla miniszterelnök-helyettes. Hozzátette, a karnak költségvetési önállósága lesz, és az is fontos, hogy a magyar oktatói közösség maga gondoskodhat az utánpótlás kineveléséről. Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) óvatos optimizmussal üdvözölte a kormányhatározatot, csütörtöki közleményében az EMNP leszögezi: az a tény, hogy az új kar keretében az oktatás nemcsak magyarul, hanem angolul és románul is folya, „a rosszemlékű Petőfi-Schiller Egyetem emlékét idézi”. A Toró T. Tibor pártelnök és Portik Vilmos, az EMNP Maros megyei szervezetének elnöke által jegyzett dokumentum szerint annak ellenére, hogy a megnyugtató megoldás távolinak tűnik, az új kar létrehozásáról szóló kormányhatározat „újabb és pontosabb jogalapot teremt a már elveszni látszó harc újrakezdéséhez”. A MOGYE magyar oktatói pénteki ülésükön úgy döntöttek, hogy csak azt követően tartják meg a magyar tagozat választásait, miután megállapodnak a román tagozat vezetőivel az egyetem szervezeti felépítését és működését meghatározó Charta alapelveiről. Ábrám Zoltán elmondta, hogy a MOGYE magyar oktatói sem az egyetem jelenlegi szenátusát, sem az általa kinevezett testületeket nem tekintik legitimeknek. Érvénytelennek tekintik azt a határozatot is, amelyet az etikai bizottság vizsgálata alapján hozott Brassai Attila professzor ellen az egyetem vezetése. Ábrám Zoltán tájékoztatása szerint a magyar oktatók aggodalommal állapították meg, hogy az egyetem illegitimnek tekintett szenátusa hétfőre

összehívott gyűlésének napirendi pontjai között nem is szerepel a kormányhatározattal létrehozott magyar-angol karral kapcsolatos kérdések megvitatása. Cătălin Baba miniszter egy szerdán tartott sajtótájékoztatón az egyetem multikulturális chartájának elfogadását jelölte meg a legsürgősebb feladatként. Hozzátette azonban, hogy a magyar tagozatnak „ki kell egészítenie” az egyetemen lezajlott választásokat.

Megszűnik a kisebbségért felelős miniszterelnök-helyettesi poszt

Robert Fico, a márciusi szlovákiai választásokat fölényesen megnyerő Smer-SD vezetője, kijelölt miniszterelnök, ismertette kormánya tagjait. Véglegessé vált, hogy a kisebbségért és emberi jogokért felelős miniszterelnök-helyettesi tisztség megszűnik. A poszt megszűnése egyértelmű visszalépést jelent a szlovákiai kisebbségpolitikában. Az egyes hatáskörök a minisztériumok között kerülnek elosztásra. A kisebbségi támogatások, amelyek az egyik leggyakoribb konfliktusforrást képezték, a Marek Maďarič által irányított kulturális minisztérium alá kerülnek, míg az emberi jogok kérdését a Dušan Čaplovič vezette oktatási tárca kapja meg. Berényi József, a Magyar Koalíció Pártja elnöke szerint a tisztség megszüntetésével sérül a kisebbségi status quo. Úgy véli, önmagában az a tény, hogy a leendő kormányban nem lesz kisebbségért felelős miniszterelnök-helyettesi poszt, azt jelenti, hogy Robert Ficóék degradálják a kisebbségeket érintő ügyek fontosságát. Az MKP vezetője szerint nem lehet megállítani a szlovákiai magyarság létszámának csökkenését, ha nem valósul meg jelentősebb jogbővítés, valamint intézményi hatáskörbővítés, és ha nem bővül a magyar kisebbség rendelkezésére álló anyagi eszközök kerete. Berényi rámutatott: a szlovák politika nagyon jól tudja, hogy a jelenlegi helyzetben a fennálló intézményi keretek és támogatások mellett a szlovákiai magyarok asszimilációja és elvándorlása folytatódni fog. A pártelnök az MKP-ra váró feladatok kapcsán elmondta: át kell gondolni, hogy mi az a terület, ahol - akár parlamenti jelenlét nélkül - a szlovákiai magyarság építkezhet, hogy ha négy év múlva változik a hatalmi helyzet, elő lehessen állni a jogi és intézményi keretek bővítésének elképzeléseivel. Hozzátette: április 21-én kerül sor az MKP országos tanácsának ülésére, ennek során megszabják a pártnak a közeljövőre vonatkozó legfontosabb feladatait.

Orbán Viktor látogatása nem beavatkozás

Nem jelent beavatkozást egy másik ország politikai életébe Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnökének megítélése szerint Orbán Viktor tervezett vajdasági látogatása, amelynek során a magyar miniszterelnök bekapcsolódik a VMSZ választási kampányába. „Semmilyen problémát nem jelent Orbán Viktor jelenléte és azt hiszem, hogy ez nem beavatkozás. Ha az lenne, akkor beavatkozás lenne minden olyan eset,

amikor egy államférfi megjelenik kampány idején, vagy két kampány között. Ezek pavlovi reflexek, amelyeket - mint afféle gyermekbetegséget - le kellene vetköznünk” – mondta egy belgrádi lapnak Pásztor. Hozzátette: „április 27-én is mindenekelőtt a Fidesz elnökeként érkezik, jóllehet egyszerre pártelnök és miniszterelnök is, ugyanúgy mint ha valaki egyszerre lenne pártvezető és államfő. Orbán Viktor április 27-én egy sor eseményen jelenik meg. Nagy valószínűséggel találkozik majd Boris Tadić szerb elnökkel is Újvidéken, de ezt a találkozót nem a VMSZ szervezi meg”.

Varga: százezer szavazat a cél

Százezer szavazatot szeretne kapni a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) a májusi szerbiai választásokon, ez hat vagy hét mandátumot, egyúttal önálló parlamenti frakciót jelentene - mondta Varga László, a VMSZ parlamenti képviselője. Varga László közölte: a minimális cél a jelenlegi négy mandátum számának növelése, mivel a frakcióalakításhoz legkevesebb öt képviselőre van szükség a szerb törvényhozásban. A Szerbiában 2011 őszén elfogadott vagyon-visszaszármaztatási törvény „a tavalyi év legnagyobb csatája volt” - mondta a vajdasági magyar politikus, utalva arra, hogy sikerült elérni: ne alkalmazzák a délvidéki magyarságot hátrányosan érintő kollektív bűnösség elvét a második világháború után elvett vagyontárgyak visszaszolgáltatásánál. A vagyon-visszaszármaztatással kapcsolatos 2005-2006-os előzetes igényfelmérés mintegy 150 ezer kérelmet érintett. Ennek alapján a magyar nemzetiségű kérelmezők száma Varga László szerint 4500-6000 lehet, a 150 ezres létszám 3-4 százaléka. Ők március 1-je óta visszaigényelhetik az egykor elvett ingatlanukat és azokat az ingóságokat, például műkincseket, amelyekről állami nyilvántartást vezettek. Varga László emlékeztetett arra, hogy a VMSZ jogsegélyszolgálatára konkrét ügyekben is tanácsot ad, segítve a kérelmek kitöltését.

Pásztor: autonómia a cél, nem önálló köztársaság

A Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) Vajdaság széleskörű autonómiájáért száll síkra Szerbián belül, s nem azért, hogy Vajdaság köztársaság legyen, nyilatkozta Pásztor István, a VMSZ elnöke. Pásztor, az Újvidéken megtartott negyedik vajdasági konvención kiemelte, a tartomány széleskörű meghatalmazásait a jelen alkotmányos-jogi keretek között kell kiharcolni, mégpedig a gazdasági, szociális és politikai körülményeket szem előtt tartva. A Szerbia és Vajdaság köztársaságok szövetségi köztársasággá való összeolvadását előlátó nyilatkozat voltaképpen azt követeli, hogy „új történelmi megállapodás jöjjön létre Szerbia és Vajdaság között”, egy Szerbia Szövetségi Köztársaság létrehozását, amelyet két egyenrangú föderális egység, Szerbia Köztársaság és Vajdaság Köztársaság alkotna. A VMSZ úgy véli, Szerbia ilyen alkotmányos kerete „belátható időn belül nem reális”. Pásztor hozzátette: „folyamatosan napirenden kell tartani” a széleskörű autonómia kérdését, amely törvényhozó, végrehajtó, részleges bírói hatalmat is magába foglal, de külön törvénnyel szavatolja a tartomány vagyonát és jövedelemforrásait is. Ezek az elvek

beépültek a VMSZ álláspontjaiba is, amelyeket csatoltak, s amelyek a negyedik vajdasági konvenció határozatának szerves részévé váltak.

Répás Zsuzsanna: a KMKSZ a kárpátaljai magyarság bástyája

Magyar részről nem kínálunk kevesebbet Ukrajna számára, mint azt, hogy az ukrán európai integrációs törekvésekre legnyitottabb, azokat leginkább támogató európai uniós tagállammá leszünk - jelentette ki Német Zsolt, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára szombaton Ungváron a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) XXIII. Közgyűlésén. „Olyan időszakban élünk, amikor páratlan lehetőségek nyílhatnak meg Ukrajna és Magyarország, az egész magyarság és benne a kárpátaljai magyarság számára. Ma olyan jó esély van egy kiemelt magyar-ukrán partnerség megszületésére, amilyen még nem volt, hiszen mindkét ország helyzetéből adódóan logikusan következik egy ilyen partnerség megteremtése” - tette hozzá. A külügyi államtitkár szerint Ukrajna sikeres európai integrációja mind az ukránok, mind Magyarország, és különösképpen a kárpátaljai magyarság elemei érdeke. Hozzátette: úgy gondolják, hogy Ukrajna belátható időn belül uniós tagjelöltséget szerez. Németh Zsolt kijelentette, a KMKSZ-nek mint a kárpátaljai magyarság érdekvédő szervezetének, kulcsszerepet kell játszania a magyar-ukrán együttműködésben, ám ehhez arra van szükség, hogy képviselője az ukrán parlamentben is jelen legyen. Magyarország mindent megtesz annak érdekében, hogy ez lehetővé váljon az októberi ukrán parlamenti választásokon - mondta. Répás Zsuzsanna, nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár kifejtette: a választások miatt óriási jelentősége van annak, hogy a kárpátaljai magyarság érdekeit képviselő szervezet képes legyen tudatosítani a magyar közösség tagjaiban, ha nem veszik kezükbe sorsuk irányítását, az a negatív folyamatok erősödéséhez vezethet. A KMKSZ-t a kárpátaljai magyarság olyan stabil bástyájának nevezte, amely felvállalja ezt a feladatot, és mindent megtesz a siker érdekében. Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke beszámolójában sikeresnek nevezte a szervezet elmúlt évi tevékenységét. Hangsúlyozta, hogy „a KMKSZ a kárpátaljai magyarság közügyeinek a gazdája”.

